

MAĽOVANÝ AUTOPORTRÉT JÁN THAINA

Rukou Jána Thaina vzniklo mnoho autoportrétov, z ktorých väčšinou ide o kresby. Táto jeho podobizeň, ktorú vytvoril v roku 1920, teda vo svojich tridsiatich piatich rokoch, sa od predchádzajúcich autoportrétov líši v niekoľkých aspektoch. Je namaľovaná na plátno, je farebná, a na rozdiel od ostatných autoportrétov sa tu nezobrazuje sám. Po boku maliara so štetcom v ruke stojí jeho múza, milovaná manželka Margitka, s ktorou v čase vzniku maľby mal už aj trojročné dievčatko Margitku. Práve od nej - Margity Thirringovej rod. Thainovej - sa múzeu podarilo získať toto dielo do zbierkového fondu v roku 1971.

Obraz ovláda dominantná postava Thaina v slávnostnom oblečení, v čiernom obleku, so štetcom v ruke, akoby sa len na chvíľu odvrátil od plátna, na ktorom práve pracuje. Pohľad autora je veľmi vážny, až pochmúrny, rovnakú atmosféru má aj časť obrazu za chrbtom maliara, kde sa v tmavom prostredí vynára lebka ladená do modrasta. Nebytie, zlo, zánik a smrť zosobnené v podobe lebky sa tu javia ako niečo vzdialené a zatlačené do úzadia, ktoré na Thaina nemôžu siahnuť, kým ho obklopuje láska jeho múzy, manželky, ktorá ho drží za ruku. Postava ženy žiari výraznými teplými farbami ohňa, ovládajúcimi ľavú časť plátna. Žiarivé odtiene červenej a oranžovej farby, do ktorých je zahalená postava Margitky, sú vyjadrením života, šťastia a ich ochranej, všemohúcej lásky. Tento autoportrét je vydareným majstrovským umeleckým dielom Thaina, ktoré nás láka k tomu, aby sme sa nad ním zamysleli.